

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo shrnout a zhodnotit základní aspekty zastoupení účastníků v civilním procesu s ohledem na platnou právní úpravu a judikaturu. V průběhu psaní této diplomové práce jsem se zároveň rozhodla pojednat o této problematice jako celku. K tomu mě dovedla skutečnost, že jsem s údivem nenašla žádnou publikaci, která by o problematice procesního zastoupení pojednávala komplexně. Všechny publikace obsahují jen několik stran, z nichž vyplývá většinou pouze skutečnost, že institut procesního zastoupení existuje. Podrobnější úpravu procesního zastoupení se mi nepodařilo nalézt. Hlavními prameny, ze kterých jsem při psaní této diplomové práce čerpala, byly právní předpisy, autorské články a zejména judikatura, která u mě vzbudila velký zájem o tuto oblast.

Jelikož problematiku zastoupení účastníků v civilním procesu považuji za velmi širokou, nedovolím si zhodnotit, zda se mi podařilo cíl této diplomové práce splnit či nikoliv. Nicméně bych byla moc ráda, kdyby tato diplomová práce zvýšila zájem o problematiku procesního zastoupení, která si dle mého názoru zaslouží větší pozornost.

Otázkou zůstává, jak v zájmu zachování práv a oprávněných zájmů účastníků řízení současnou právní úpravu modernizovat. Dle mého názoru se náš právní řád může v tomto směru inspirovat řízeními před Evropským soudním dvorem a Soudem prvního stupně. Hlavní i vedlejší¹⁶⁷ účastníci řízení musí být před těmito soudy zastoupeny advokátem z kteréhokoli členského státu EU, případně vysokoškolským profesorem, který je příslušníkem členského státu, podle jehož právního řádu je oprávněn vystupovat před soudem¹⁶⁸. Povinné zastoupení advokátem zde jde dokonce tak daleko, že účastníci řízení jsou oprávněni vystupovat pouze prostřednictvím svých advokátů i v ústní části řízení.

Výše uvedené ustanovení o povinném procesním zastoupení účastníků řízení advokátem je kogentní povahy. Z tohoto důvodu se tato povinnost vztahuje i na situace,

---

¹⁶⁷ Problematika vedlejšího účastenství je podrobně upravena v článku 93 jednacího řádu Soudního dvora.

¹⁶⁸ Ustanovení čl. 19 odst. 4 statutu Soudního dvora stanoví, že zastupovat některou stranu před Soudním dvorem nebo jí být nápomocen může pouze advokát oprávněný k výkonu advokacie podle práva některého členského státu.

kdy sám účastník je advokát¹⁶⁹. Nedodržení této povinnosti má v konečném důsledku za následek odmítnutí návrhu na zahájení řízení z důvodu jeho zjevné nepřipustnosti.

Podle mého názoru toto povinné zastoupení účastníků řízení advokátem v určitém směru zjednodušuje postavení soudců těchto soudů, kteří se například nemusí zabývat otázkou posuzování procesní způsobilosti, ať už se jedná o nezletilé osoby nebo o osoby, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo na ní omezeny. V tomto případě soudy Evropských společenství nemusí řešit problematiku ustanovování opatrovníků, která se jeví dosti složitou, jak je uvedeno výše.

Předpokládám, že kdyby tato povinnost v České republice v budoucnu uzákoněna byla, došlo by k urychlení soudních řízení, neboť by soudu byly předkládány pouze profesionální podány či doplnění. Tím by se předešlo zahlcování soudu neopodstatněnými a neodůvodněnými podáními. Podle mého názoru lze tedy usuzovat, že by bylo docíleno efektivnějšího postupu v soudních řízeních.

Na závěr této diplomové práce bych si dovolila současné právní úpravě procesního zastoupení vytknout dle mého názoru nedostačující úpravu opatrovnictví, kde v praxi nacházíme spoustu mezer, například v osobě opatrovníka, v jeho právu opatrovnictví odmítnout, v učinění jiných opatření před jeho ustanovením. Je pravda, že jsou tyto mezery vyplňovány judikaturou, ale v právním řádu České republiky se judikatura nepovažuje za pramen práva. Domnívám se, že nejlepší cestou by v tomto směru byla novelizace OSŘ v ustanoveních o opatrovnictví, a to právě v souladu s judikaturou.

---

¹⁶⁹ Z této povinnosti nacházíme pouze dvě výjimky, a to článek 76 jednacího řádu Soudního dvora Evropských společenství týkající se bezplatné právní pomoci a článek 104 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora Evropských společenství pojednávající o zvláštním způsobu zastupování v řízení o předběžných otázkách, které se řídí národními úpravami.